

Observatori Meteorològic del Turó de l'Home

Fogars de Montclús

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Turó de l'Home
Emplaçament	Al cim del turó de l'Home
Alçada:	1698

Coordenades:

Latitud:	41.7763
Longitud:	2.43503
UTM Est (X):	453047
UTM Nord (Y):	4625094

Classificació

Número de fitxa	08081 - 47
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Titular:	Diputació de Barcelona
Autoria de la fitxa	Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa:	dj., 14/04/2011 - 02:00

Descripció

L'Observatori meteorològic, creat l'any 1932 per Eduard Fontserè, director del primer Servei Meteorològic de Catalunya, es situa al capdemunt del turó de l'Home, a 1.706 m d'altitud.

Arrel de la participació del Servei Meteorològic en el Segon Any Polar Internacional (1932-1933), es van crear dos observatoris de mitja muntanya, un a Sant Jeroni (massís de Montserrat), i l'altre al Turó de l'Home, al massís del Montseny. Si bé les observacions a Sant Jeroni només es van dur a terme durant un breu període de temps, les del Turó de l'Home van tenir més continuïtat.

El primer intent de construir-lo el va fer l'any 1880, Artur Osona i Formentí. A través de l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques va aconseguir la cessió gratuïta del terreny al seu propietari i va engegar una subscripció pública per impulsar el projecte. Però la recollida de diners només va permetre dur a terme les obres per aplanar el terreny.

Finalment, l'estiu de l'any 1932 es va inaugurar l'observatori, que havia estat la caseta de fusta del Pavelló de Noruega a l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929. Fontserè hi va estar recollint dades d'una forma constant fins al 1937, moment en que va passar a mans del Servicio Meteorológico Nacional, i temps després al Instituto Nacional de Meteorología.

L'any 1950 es va reprendre l'activitat de l'observatori, amb Ferran Garcia de Castro al càrrec de la instal·lació, que va consolidar l'estructura de funcionament.

La tardor de l'any 1952 la caseta de fusta va rebre fortíssimes ventades, fet que va motivar la construcció, l'any 1954, d'una nova caseta de fusta, adossada a l'antiga per la banda nord, per tal de reforçar les instal·lacions.

A la dècada dels anys 70, es va habilitar la carretera per la nova base militar i es va construir el nou refugi d'obra de l'observatori.

Actualment, s'ha iniciat el procés per tal de que el Ministerio de Defensa, propietari de la instal·lació, cedeixi la propietat del terreny on es troba l'observatori a la Generalitat, i es procedeixi al seu enderroc. El Conveni implica la desaparició de qualsevol element no natural al cim més alt del Montseny.

d'altra banda, s'ha instal·lat, una estació meteorològica automàtica a escassos 350 metres de la ubicació inicial, per tal de reprendre les observacions sistemàtiques, que es van interrompre l'any 2001.

Història

Artur Osona i Formentí (1840-1901):

Fou excursionista i escriptor, promotor del Centre Excursionista de Catalunya i creador de la primera guia excursionista editada al nostre país.

Col·laborà a La Renaixença, al Diario de Cataluña i al Butlletí de l'Associació d'Excursions Catalanes.

Publicà un gran nombre de guies itineràries, moltes de les quals reeditades diverses vegades: Una excursió a la muntanya de Montseny (1876, 1880, 1886, 1893, 1899), Una excursió a la Schwarzwald (Selva Negra) i llegendes de l'encontrada (1888), Guia de l'Alt Pla de Barcelona i del Baix Vallès (1888, 1891), Guia de les regions compreses des de Montserrat al Camp de Tarragona i des de la Segarra al Penedès (1890, 1895, 1900) i Andorra. Guia itinerària i ressenya geogràfica-històrica de les Valls (1894), entre moltes altres.

Eduard Fontserè i Riba (1870-1970):

Meteoròleg, astrònom i sismòleg, doctor en ciències físicomatemàtiques. Organitzà i presidí el Servei Horari Oficial, que fixava l'hora oficial de Barcelona, presentà un projecte d'observatori astronòmic al cim del Tibidabo, estigué al front de l'Observatori de la Granja Experimental de la Diputació de Barcelona, organitzà la Xarxa Pluviomètrica de Catalunya, i participà en la impressió a Barcelona de la primera radiografia a l'Estat.

Amb l'ajuda de l'Institut d'Estudis Catalans, creà l'Estació Aerològica de Barcelona, cèl·lula inicial del Servei Meteorològic de Catalunya. Fontserè fou director del Servei Meteorològic de Catalunya al llarg de tots els anys d'existència de la institució (1921-1939).

Bibliografia

- FIGUERES I COSCOLLAS, N; MESEGUER I GARCIA DE CASTRO, M (1996) "L'Observatori meteorològic del Turó de l'Home". Monografies del Montseny, 11. Viladrau: Amics del Montseny, p. 107-114.
- OSONA, A. (1879) Excursió a la muntanya del Montseny per un propietari de la vila de Breda. Imprenta Barcelonesa

